

KENOPANISHAD

(In Telugu Verse)

TRANSLATED BY

Audipudi Somanatha Row,

TELUGU FANIT.

SHREE RAJAH RAVU CHALLAYYAMMA RAVU

High School, Pittapur.

కే నో ప ని ష త్ 2 JUL 1921

ఇత్యది పద్యకావ్యము. B. A. B. A.

విశాలరములోని శ్రీరాజా రావు చల్లయమ్మ రావు

రావు హైస్కూలు కేసగుమడినుండు

అదిపూడి నామసాధగాయనిచే

నిర్దిష్టించబడినది.

ముద్రణము 300 ప్రతులు.

Printed at the DHARMA SADHANI PRESS,

and published by D. V. SURYAPRAKASA

ROW, B. A., COCANADA.

PRICE 5-1-0.

Including Postage. (ఇది పోస్టేజీతో 5-1-0)

ప్రీతి క

ఇతవరకు నా కోరిక పైన ఈశావాస్యచని
షత్తును మ॥ రా॥ శ్రీ పాలెపు వెంకట సూర్యగోపాల
ము పంతులుగారును, కేనోపనిషత్తును మ॥ రా॥

శృంగారకవి సర్వారాముడు పంతులుగారును తెనుగు
న బద్యకావ్యములుగ రచించిరి. ఇప్పు డాదిపూడి నో
మనాథరావుగారు కేనోపనిషత్తును పద్యకావ్యముగ
రచించిరి. ప్రస్తుత మాంధ్రదేశమున గల సుప్రసిద్ధాం
ధ్ర కవులలో నాయన యొక్కరు.

ఉపనిషత్తునకు మొదట నున్న కేన శబ్దమును
జుట్టి యీ యుపనిషత్తున కీ నాను యి వచ్చినది. తల
వకారశాఖ కీ యుపనిషత్తు చెందియుండుట వలన దీని
కి తలవకారోపనిషత్తును నామాతరము కలదు. ఒక
భాగ్యహామము యొక్క తొమ్మిదవ యధ్యాయ పా
యుపనిషత్తునియు, విరక్తుడగు వానికి బ్రహ్మ విచారము
నిది పశ్చోత్తరీ గూఢమున దెల్పుచున్నదనియు శంకర
భాషయం దుదాహరింపబడి యున్నది. మొదటి యెని

మిది శుభాశయమునందు హేమామాదులు, హోమో
పానన విధానము తెలుపబడినవి దీనితో బ్రహ్మవిదా
ర మారంభ మగును.

దారాఘకో కేసోపనిషత్తును పారసీక భాష
యందు వ్రాయించెను. ఆంక్విటీలు చూపెర్రాన్ ఫ్రెం
చి భాషయందును, రాజా రామమోహన రాయలు
మాక్సుముల్లరు లింగ్లేఘనను, పోలీ మొనలగు వారు
జర్మను భాషయందును దీనిని వ్రాసియున్నారు.

కాకినాడ. ౧౮
౨౦-౬-౧౮

దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావు.

ఓ క .

కే నో ప ని ష త్తు .

—:—

వృధచు ఖండము.

గీ. ప్రిణామాననములఁ దను పనులయందు
వీనుగన్నులఁ దమతమ విషయమును
వాక్కు నెంతయు చాని వ్యాపారమును
వీలగాఁ గొల్పుచుండెడు వేలు పెవఁడు. ౧

గీ. అనుచు జిజ్ఞాసువగు శిష్యుఁ డడుగఁ గాన
యతని యాపత్తి కెంతయు నాత్మ మెచ్చి
చక్కిగా బోధపడునట్టి చందమునను
బ్రహ్మ విమోక్షగు ఋషి యిట్లు పలుకఁ దొడఁగె.

గీ. కంటికిం గన్ను కర్ణంపుఁ గర్ణ మనుచు
వాక్కునకు వాక్కు ప్రిణాంపుఁ బ్రిణా మనుచు
మనసునకుఁ గూడ బ్రహ్మమే మన నటంచుఁ

శేషో పాదశ్లోకము.

దేట శైలంబుగాను నదీకు లెఱిగి
యమృతమై యుందు రిహలోక యాత్ర వీరి 3

గీ. కనలు వాక్కును గాని యా మనసు గాని
కనుగొనఁగ లేని బ్రహ్మముగ్ గాందు లెట్లు
దివ్యబ్రహ్మ స్వరూపముగ్ దెలియ కుండఁ
దెల్లముగ శిష్యకోటికిఁ దెలుపు లెట్లు? 4

గీ. కానఁడు జగతి కంటెను గానరాని
కారణము కంటెఁ గూడను వేరుగాను
వెలయు నా బ్రహ్మమని తొంటి పెద్దదెల్లఁ
బలుకు చుండంగ వినియున్న వారము గద. 5

గీ. వాక్కులెద్దానిఁ దెలుపంగ వలను పడిదొ
వాక్కులెద్దాని చేరిను బ్రోటిరిమిలా
యదియె బ్రహ్మమ్ము తదితిర మైనయట్టి
దేవీయును గూడ బ్రహ్మమ్ము గాదు నెల్లి.

గీ. మనమనకు దేనిఁ దెలియంగ ననువు కాదొ
జేచే నన్యముగ్ మదిఁ దెలియఁ గలదొ.

యదియె బ్రహ్మమ్మ తదితర మైన యట్టి
దేదియును గూడ బ్రహ్మమ్మ గాదు వత్స. 2

శ్రీ. కనులు దేని స్వరూపముగా గానలేవో
కన్న లెద్దానిచేతను గాంచఁ గలవో
యదియె బ్రహ్మమ్మ తదితర మైన యట్టి
దేదియును గూడ బ్రహ్మమ్మ గాదు వత్స. ౪

శ్రీ వీను లెద్దాని వినుటకు వీలుగాదో
వీనులెద్దాని చేతను వినఁ గలుగఁగో
యదియె బ్రహ్మమ్మ తదితర మైన యట్టి
దేదియును గూడ బ్రహ్మమ్మ గాదు వత్స. ౬

శ్రీ తలఁచఁ బ్రాణమ్మ దేని కాదరువు కాదో
ప్రాణ మెద్దానిచేతను ప్రాణ మగువో
యదియె బ్రహ్మమ్మ తదితర మైన యట్టి
దేదియును గూడ బ్రహ్మమ్మ గాదు వత్స. ౧౦

ఇది ప్రథమ ఖండము.

న మో ప ము .

౬౯.

కే నో ప ని ష త్తు .

—:0:—

ద్వితీయ ఖండము.

గీ. బ్రహ్మమును గంటి నిండు దేవతలయందు
ననుచుఁ జెప్పట యొక గొప్ప యగునె వల్సి
యనుచుఁ బలికెను గురుని వాక్యార్థముల్లి
నేకతంబుగఁ జింతించి యెఱుఁగు వాఁడె
బ్రహ్మము నెఱింగితి నటంచుఁ పలుకఁ గలఁడు. ౧

గీ. ఏను బ్రహ్మమ్ము నెఱింగియు నెఱుఁగ ననుచు
ననెను గురువర్యు వాక్యార్థమును నెఱుఁగు
బ్రహ్మచారి కె నిజముగా భవ్యమైన
విమల బ్రహ్మ స్వరూపమ్ము వేద్య మగును. ౨

గీ. తెలియ దని బ్రహ్మవేత్త దాఁ బలుకుచుండు
పలుకు లెంతయు సత్వమే వఱలుచుండుఁ

దెలియ దను వాఁడె బ్రహ్మమున్ దెలియు చుండు
దెలియు నను వాఁడె బ్రహ్మమున్ దెలియ కుండు.

గీ. బ్రహ్మమును నాత్మలోఁ జూచు బ్రహ్మవేత్త
యక్షయం బగు మోక్షంబు సనుభవించు
బ్రహ్మ సాబంధమున నాత్మ బలముఁ గాంచు
నాత్మ విజ్ఞానమున మోక్ష మనుభవించు. ర

గీ. ఇచట నాత్మ స్వరూపమ్ము నెఱుంగఁ జేసి
సత్యముగ నాశ మొందు సాశయము లేదు
గాన భూతింబులం చల్లఁ గ్రాలుచుండు
నద్వితీ యొక బ్రహ్మమ్ము నాత్మఁ గాంచి
ధీగు లిహలోక మాత్రాను దీప్తి యవల
మోక్ష సామాజ్య పదవిని బొందఁ గలరు. ౫

ఇది ద్వితీయ ఖండము.

స మా ప్త ము .

ఓ. కు.

కే నో ప ని ష తు .

తృతీయ శ్లోకము.

గీ. ఆ పరిబ్రహ్మ మహిమచే ననురు లెల్ల
నసురతితుల జనుగది మహా హవమున
నా పరిబ్రహ్మ మహిమను నాత్మ మెఱచి
కాంచిన జయఁబు తమదని గర్విఁడిరి. ౧

గీ. అతయు నెఱింగి బ్రహ్మ మా యమరులకున
దెలివి మా లిగ గర్విమఁ దొలఁది వఁది
యక్షముగఁ బొడగట్టిన నల్ల చూచి
యోదియా భూతి మిది యని యొంది సురలు. ౨

గీ. పుణ్యమై యొప్పుచుండు నీ భూత మెదయొ
యరిసి రమ్మని పంపిరి యగ్ని హవాభు)
వడిగఁ బరుగెత్తు కొని వచ్చు వహ్నిఁ జూచి
యక్ష మెలుఁగెత్తి నీ వివ్వఁ డనుచు నడిగె. ౩

గీ. జాతవేదాఖ్యచేరి విఖ్యాతుఁ డైన
యన్ని నే నని గర్వించి యనలుఁ డనియె
నయిన నీ బల మెఱిసి యక్ష మడుగ
నవని నన్నింటి దిహియింతు ననియె నన్ని. ౪

గీ. అష్ట యోగి గడ్డి పోచను నన్ని ముందు
యక్ష మీడి దీనిఁ గాల్చు మంచవిజ్ఞ నన్ని
నిడుఁ గడఁగియు గడ్డిని గాల్చు లేక
గర్వమాను మీడి వేల్పుల కడకు మరిలి
యక్షము నెఱుంగఁ జాలనని చనియెఁ గీలి. ౫

గీ. పూజ్యమై యుష్వచుండు నీ భూత మెదియు
యరిసి రిమ్మని వాయువు నంపి రింటి
నొక్కపడ గున వచ్చు వాయువును తొచి
యక్ష మెలుఁగెత్తి నీ వెవ్వఁ డనుచు నడిగె. ౬

గీ. మాతరిశ్వాఖ్యచేరి విఖ్యాతుఁ డైన
వాయు వేనని గర్వించి పలికె గాలి;
యయిన నీ బలీ మెఱిసి యక్ష మడుగ
నన్నుంటిని బట్టి కదలింతు ననియె గాలి. ౭

గీ. అప్పు యొక గడ్డి పోచను ననిలు ముంచు
యక్ష మిడి దీని గదలింపు మరిన గాలి

• కమః గడంగియు గడ్డిని గదప లేక
గర్వమును వీడి వేప్పుల కడకు మరలి
యక్షము నెఱుంగఁ జాలనం చనియె గాలి. ౧

గీ. పూజ్యమై యెవ్వఁడును నీ భూత మెదియె
యరిసి రమ్మని యిందునిఁ బంప నలేడు
వడిగ బరు వెత్తుకొని యట వచ్చి చూడ
దృష్టి కా యక్ష మట్టె యన్యశ్శ్రీ మయ్యె. ౨

గీ. ఆ గగనమందె యపుడే యమర పతియుఁ
గాంతిచేఁ గ్రాలు నా హిమవంశిసుతను
నుమను దర్శించి కరకమలముల మోడ్చి
యక్ష మిదియేము? సెలవియ్య మనుచునే ౩. ౧౦

ఇది తృతీయ ఖండము.

స మా వ్రము.

౬ క.

కే నూ ప ని ష త్తు .

—:0:—

చతుర్థ ఖండము.

- గీ. యక్ష మిది బ్రహ్మ మాలింపు మమః నాథ
యసురుల జయించు శక్తి మీ కదియె యెసఁగె
ననుచు బాంధవతీ యిందున కతిముదమునఁ
దెలువ బ్రహ్మ స్వరూపమున్ దెలిసె సతిఁడు. ౧
- గీ. అగ్నియును నాయువును మఱి ననురః క్తియుఁ
దొలఁత బ్రహ్మ స్వరూపమున్ దెలిసి ట్లు
గానఁ దక్కిన వేల్పుల కంటె వార
లెంతయుఁ బ్రభావమున మించి యెసఁగుచుందున్.
- గీ. వారిలోఁ దొల్త యక్షమ్ము బ్రహ్మమంచు
దేవనాథుండె యునుచేతఁ దెలిసె గాన
సతఁడె మహిమను నెల్ల దేవతల మించి
కాల్గుచున్నాఁడు విశ్వవిభాతుఁ డగుచు. 3

గీ. మెఱసి మిఱుమిట్లు గొలిచెను మెఱపు మాడ్కిఁ
బ్రకటమై మాయమగు తెప్ప పాలు లోన
కాన బ్రాహ్మ స్వరూపముగా గాంచు టరిది
యిదియె బ్రహ్మావదేశమై యెనఁగు వత్స. ౪

గీ. బ్రహ్మమును బొందవలె నని భావమందు
దృఢతరం బగు సంకల్ప మెనఁగువాఁడు
బ్రహ్మమునకు సమీపమై వఱలు నినుట
ప్రత్యగాత్మపదేశమై పఁగఁగు వత్స. ౫

గీ. బ్రాహ్మలకుఁ బొందఁ దగినది బ్రహ్మ మనుచు
నెంచి తద్బ్రాహ్మమును నువాసించు వాఁడఁ
జేరి యుండంగఁ బ్రాహ్మల గోరుచుండు
బ్రహ్మమును జేరఁ గోరకు పగిది వత్స. ౬

గీ. దేవ! యుపనిష దర్థముగా దెలుపుఁ దగుచు
సమల భక్తిని నను జేరి యునుగు తీరన
సతి కఠినమైన యుపనిష దర్థమెల్ల
దెలిపినాఁడను జక్కగాఁ దెలియ వత్స. ౭

గీ. బ్రహ్మమును బొంద వాంఛించు వారలకును
దవము, కర్మము, దమమును దగివ పనులు
వేద వేదాంగ సశ్యముల్ విమలమయిన
బ్రహ్మ విద్యకు నెలవులై వరఁగు వత్స.

౮

గీ. బ్రహ్మ విద్యను బైఁ జెప్పఁ బడినయట్లు
తెలిసికొను వాఁడు వాఁడుగా దొలఁగిపోయి
శ్రేష్ఠమై శాశ్వతంబుగఁ జెలఁగుచుండు
స్వర్గలోకాన పసియించు సతము వత్స.

౯

ఇది చతుర్థ ఖండము.

సర్వము

న మో ప ము.

ధర్మసాధన ముద్రాంగము, కావ్యాద.

